



Séraphine

Fra skurekone til verdenskunst Af Kirsten Köneke

Blod fra slagteren, hellig olie fra votiv lamper og plantesaft er nogle af de ingredienser, den fattige og ulærde Séraphine Louis (1864-1942) 'Séraphine fra Senlis' brugte til at skabe sine malerier. Hun røbede aldrig sine hemmeligheder, men farverne er den dag i dag lige intense. Inspireret af religiøse visioner og en tæt forbundethed med naturen malede hun op til to meter høje billeder med planter og frugter, der vibrerer af liv og stadig er dybt fascinerende. Hun døde på en sindssygeanstalt, men hendes billeder hænger i dag på verdens største museer.

Det er hendes liv, Martin Provost skildrer. Filmen tager sin begyndelse i 1912, hvor den tyske homoseksuelle kunsthändler Wilhelm Uhde (Ulrich Tukur) har søgt tilflugt på landet i Frankrig. Manden der var med til at introducere Rousseau og Picasso får øje på hendes første billeder og støtter hende, men da verdenskrigen bryder ud, må han flygte og vender først tilbage i 1927. Han bliver nu hendes mæcen. Men hun kan ikke håndtere pengene og den uventede succes, og da krisen sætter ind i 30'erne, og han ikke længere kan støtte hende økonomisk, ender hun i rablende vanvid.

Provost har skabt en film, der helt fortjent ryddede bordet for César-priser i 2008 (den franske ækvivalent til Oscars). Den kendte belgiske skuespillerinde Yolande Moreau yder én af sit livs pragtpræstationer som Séraphine. Vi møder hende som den fattige skurekone, der hundses med af sine småborgerlige arbejdsgivere. Moreau viser os hendes sårbarhed, hendes tætte kontakt med naturen og hendes maniske kamp om natten for at omsætte sine visioner til billeder.

Det er en langsom, dvælende og poetisk film, der giver sig rigtig god tid: Mens man ser den, kan den dog føles lige rigelig lang. Vi ser det hele folde sig ud, scene for scene af Séraphines liv. Synsvinklen er Wilhelm Uhdes, hvordan han ser Séraphine. Det skaber en distance, og vi mangler hele perioden og hendes udvikling, hvor han ikke er der: At Séraphine i virkelighedens verden også var på malerskole i Paris får vi for eksempel ikke at vide. Det bliver næsten den klassiske helgenbiografi om den fattige og miskendte kunstner, som Camilla Claudel og Van Gogh.

Alligevel er det én af de film, man bliver rigtig glad for at have set, og som lever i en længe efter - først



og fremmest på grund af Moreaus intense skuespil - og fordi man får kendskab til en malerinde, man ellers ikke har hørt så meget om. Man fascineres af hendes helt exceptionelle malerier og vil gerne se mere. De fleste er i Frankrig, men to af hendes billeder kan ses på Museum of Modern Art, 'Æbler' og 'Paradisets Træ'. I 2008 kom der to bøger om hende, og inspireret af filmen var der i 2008-09 en stor særudstilling på Musée Maillou i Paris. Led selv videre på nettet. At man får lyst til det, er ikke det mindst ringe udbytte af en berigende og intens biografoplevelse.

Filmfakta

Frankrig/Tyskland 2008 – Instr.: Martin Provost – Manus: Martin Provost, Marc Abdelnour – Medv.: Yolande Moreau, Ulrich Tukur, Anne Bennent, Geneviève Mnich, Adélaïde Leroux, Nico Rogner, Françoise Lebrun, Hélène Hardouin – 125 min. – Biografpremier d. 13/5 og på DVD d. 14/9 2010 – Udlejning/pressebilleder © Sunrise Film

Links

<http://www.cinemazone.dk/review.asp?id=7687&area=2>

<http://www.nytimes.com/2009/06/05/movies/05sera.html>

<http://www.spiritualityandpractice.com/films/reviews/view/19116>